

Nederland en het verhaal van Oranje

Nederland en het verhaal van Oranje is het resultaat van een studie over de betekenis van Oranje voor het Nederlandse natiebeseft. De basis hiervan is de historische lotsverbondenheid, de ontwikkeling daarvan wordt in zeven hoofdstukken behandeld.

Het eerste deel gaat over de unieke relatie tussen de familie Van Oranje-Nassau en ons volk door de eeuwen heen. Het tweede hoofdstuk (1918-1945) behandelt de inspiratie die het Oranjehuis gaf aan en kreeg van het Nederlandse volk in een tijd van beproevingen, gedurende de beide Wereldoorlogen en in het interbellum, het tijdperk ertussen. In deze periode werd het Koningshuis een steeds meer geaccepteerd en een algemeen bindend instituut en werd het in het sterk verzuilde Nederland in die dagen een overkoepelende 'civil religion'. Het derde deel beschrijft de eerste jaren (1945-1950) na de Tweede Wereldoorlog waarin het Oranje patriottisme ongekend hoog was door de gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog en de belangrijke rol daarbij van Koningin Wilhelmina, Prinses Juliana en Prins Bernhard.

Het vierde hoofdstuk gaat over de invloed van de toenemende internationalisering op Nederland en het kosmopolitische worden van de (nieuwe) elite in de jaren vanaf 1950. Daardoor ontstond langzamerhand een ander historisch beseft waardoor de rol van ons Koningshuis veranderde mede ook door de (zelf)ontmythologisering. In hoofdstuk vijf beschrijft Huijsen de groter geworden afstand in ons land tussen de meer internationaal ingestelde elite en het 'gewone' volk. Ons Koningshuis zoekt bij de uitoefening van hun functie een balans tussen deze twee groepen. Door de ontwikkelingen in de afgelopen decennia is, volgens Huijsen, het Oranje patriottisme veranderd in een meer vluchtiger en wijdverbreid Oranjegevoel in onze samenleving. Hoe dan ook is ons Koningshuis nog steeds gerespecteerd en populair bij de meerderheid van de inwoners van het Koninkrijk der Nederlanden. Ook de rol van de Oranjeverenigingen komt ruimschoots aan bod in het boek; deze organisaties hadden en hebben een belangrijke rol in de wisselwerking tussen ons Koningshuis en de be-

volking. De Oranjeverenigingen spelen goed in op de gevoelens van de bevolking jegens de Oranje's wat vooral tot uiting komt bij Koninginnedag en andere gedeelde momenten van vreugde en verdriet.

In hoofdstuk zes gaat Coos Huijsen in op de regeerstijl van onze huidige Koningin die een modern koningschap in combinatie met traditie in een veranderende samenleving gestalte heeft weten te geven.

In het afsluitende hoofdstuk zeven kijkt Huijsen vooruit; er ligt perspectief voor onze Vorstin en haar troonopvolger om de juiste vorm van koningschap te blijven vinden in het krachtenveld tussen een verder voortgaande internationalisering en het behoud van het nationaal beseft. Er wordt zelfs gepleit voor een verlicht patriottisme met hernieuwde aandacht in de samenleving voor de positieve aspecten van onze vaderlandse geschiedenis. De woorden vrijheid, verdraagzaamheid en eenheid in verscheidenheid, die bij de Opstand ten tijde van de Vader des Vaderlands golden, zijn onveranderd actueel en zouden meer geaccentueerd kunnen worden. In het boek wordt een vergelijking gemaakt met de wijze waarop de Fransen dat doen met de beleving van de waarden van de Franse Republiek en de Amerikanen dat uiten, tot en met de huidige President Obama, ten aanzien van de verworvenheden van de Verenigde Staten. Een mooie aanleiding voor een herijking zou de viering van 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden in 2013 kunnen zijn.

Nederland en het verhaal van Oranje is een interessant boek voor iedereen die benieuwd is naar een meer diepgaande en analytische beschouwing van de band tussen Nederland en Oranje.

Bert Blaauw

Coos Huijsen, *Nederland en het verhaal van Oranje* (Uitgeverij Balans Amsterdam 2012), 528 blz. full colour geïllustreerd, soft cover, ISBN 978 94 600 3337 7 NUR 680.

